

DZIEJE.PL
PORTAL
HISTORYCZNY

Stalinizm

Muzeum AK otrzymało w darze pamiątki po kpt. Józefie Ostafinie

AKTUALIZACJA: 23.05.2025, PUBLIKACJA: 22.05.2025 [Wiadomości](#) , [Dziedzictwo kulturowe](#)

Córka Józefa Ostafina - Jadwiga Martyna na sali Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie, 2021 r.
PAP/Leszek Szymański

Pamiątki po kpt. Józefie Ostafinie, legionście, oficerze WP, żołnierzu AK, po wojnie sądzonym i skazanym na śmierć w tzw. procesie krakowskim otrzymało w darze Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. Ekspozaty przekazała jego córka Jadwiga Ostafin-Martyna.

Jak poinformował w czwartek PAP dyrektor Muzeum AK Jarosław Szarek, w zbiorach Jadwigi Ostafin-Martyny zachował się bogaty zbiór dokumentów i pamiątek jej ojca z różnych okresów jego życia. Po latach pieczołowitego ich przechowywania córka zdecydowała się przekazać je do zbiorów Muzeum AK.

„Jesteśmy ogromnie wdzięczni pani Jadwidze, córce Józefa Ostafina za podarowanie bezcennych pamiątek po swym ojcu do naszej instytucji. Staną się one, podobnie jak przedmioty po patronie muzeum gen. Emilu Fieldorfie »Nilu«, częścią wystawy stałej pokazującej losy tego pokolenia, które można nazwać pokoleniem niepodległości” - zapowiedział Szarek.

Wśród przekazanych pamiątek – poinformował - znalazły się dokumenty, fotografie i odznaczenia Józefa Ostafina z czasów jego służby w Legionach, z okresu międzywojennego, aż po jego działalność konspiracyjną podczas okupacji i proces przed komunistycznym sądem.

Według muzealników niezwykle cenne są m.in. odznaczenia: Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari przyznany mu w 1921 r. (za udział w III powstaniu Śląskim), Krzyż Walecznych z 1922 r., Srebrny Krzyż Zasługi z 1929 r., Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski z 1937 r. oraz odznaka pamiątkowa II Brygady Legionów Polskich z 1916 r. Wszystkie odznaczenia to oryginalne egzemplarze.

Są także legitymacje: legionowa (z podpisem ówczesnego pułkownika Władysława Sikorskiego), oficerska, Związku Strzeleckiego i Lwowskiego Komitetu Samopomocy, a także książeczka żołdu. Zbiór uzupełniają dokumenty życia prywatnego Józefa Ostafina sprzed wojny.

Dokumentom i odznaczeniom towarzyszy niewielki album fotograficzny z wklejonymi zdjęciami. Część z nich wykonana została podczas I wojny światowej oraz wojny polsko-bolszewickiej. Można na nich zobaczyć sceny frontowe, legionistów i austro-węgierskich oficerów, zniszczone podczas działań mosty i miejscowości, polskich artylerzystów przy działach (Józef Ostafin służył w artylerii). Na dalszych stronach albumu znalazły się fotografie rodzinne.

„Wszystko to stanowi niezwykle cenny materiał źródłowy do biografii Józefa Ostafina, niezwykle zasłużonego człowieka, który oddał życie za wolną Polskę” - ocenił dyrektor muzeum i zapowiedział, że przekazane przez córkę pamiątki zostaną teraz opracowane, włączone do zbiorów MAK i poddane działaniom konserwatorskim.

„Józef Ostafin nie jest tak znany jak gen. Emil Fieldorf »Nil«, rtm. Witold Pilecki, ale tyleż przecież w tych życiorysach wspólnego. Z Legionami Polskimi wyruszyli na drogę ku niepodległej Polsce, aby u jej końca zostać zamordowanym przez komunistów, w czym wyraził się ten największy polski dramat połowy XX wieku” – zaznaczył Szarek.

Kpt. Józef Ostafin urodził się w 1894 r. w Sułkowicach koło Myślenic. W 1914 r. wstąpił do Legionów Polskich, potem służył w POW, a od 1919 r. w Wojsku Polskim. Bronił Przemyśla i Lwowa przed Ukraińcami, wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej i III powstaniu śląskim.

W okresie międzywojennym ukończył szkołę rolniczą w Dublanach. Był pracownikiem wielu instytucji rolniczych, a od 1935 r. posłem na Sejm. Podczas wojny zaangażował się w działalność konspiracyjną w ZWZ-AK w Krakowie, gdzie doszedł do funkcji zastępcy komendanta Obszaru Krakowskiego.

Po wojnie kontynuował konspirację w Organizacji „NIE”, a później w Zrzeszeniu Wolność i Niezawisłość. Aresztowany w 1946 r., był sądzony w krakowskim procesie pokazowym członków II zarządu WiN i działaczy PSL razem m.in. z płk Franciszkiem Niepokólczyckim i Stanisławem Mierzwą. 10 września 1947 r. został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano 13 listopada na podwórzu więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie.

Dyr. Szarek przypomniał, że kpt. Ostafin został zamordowany przez komunistów wraz z dwoma jeszcze działaczami WiN o nie mniejszych zasługach dla niepodległej Polski, także kawalerach Virtuti Militari, ppłk. Alojzym Kaczmarczykiem i mjr. Walerianem Tumanowiczem.

„Do dzisiaj nie odnaleziono ich grobów, komuniści skazali ich nie tylko na śmierć, ale i zapomnienie. Dzięki pamiątkom po kapitanie Ostafinie będą mieli swe trwałe i należne miejsce na wystawie stałej w Muzeum AK” – podkreślił przedstawiciel placówki.(PAP)

rgr/ dki/

<https://dzieje.pl/wiadomosci/muzeum-ak-otrzymalo-w-darze-pamiatki-po-kpt-jozefie-ostafinie>